

Gemeenten komen met hulp van Solidariteitskas meer tot bloei

Een financiële functie had ze nooit bedacht. Toch voelt predikant Esmeralda Mandemaker zich op haar plek als voorzitter van de commissie Steunverlening van de Protestantse Kerk. “Het is prachtig om gemeenten met hulp van subsidie uit de Solidariteitskas meer tot bloei te zien komen.”

TEKST TINEKE VAN DER STOK BEELD NIENKE VAN DENDEREN FOTOGRAFIE

Dinsdagmiddag, een zonnige vergaderzaal in het kantoor van de Protestantse Kerk in Nederland, in Utrecht. Hier worden vanmiddag besluiten genomen over subsidieaanvragen die lokale protestantse gemeenten hebben ingediend bij de commissie Steunverlening van de Protestantse Kerk. Voorzitter Esmeralda Mandemaker heeft er zin in. “Iedereen is er, dus we kunnen aan de slag,” klinkt het enthousiast aan het hoofd van de vergadertafel.

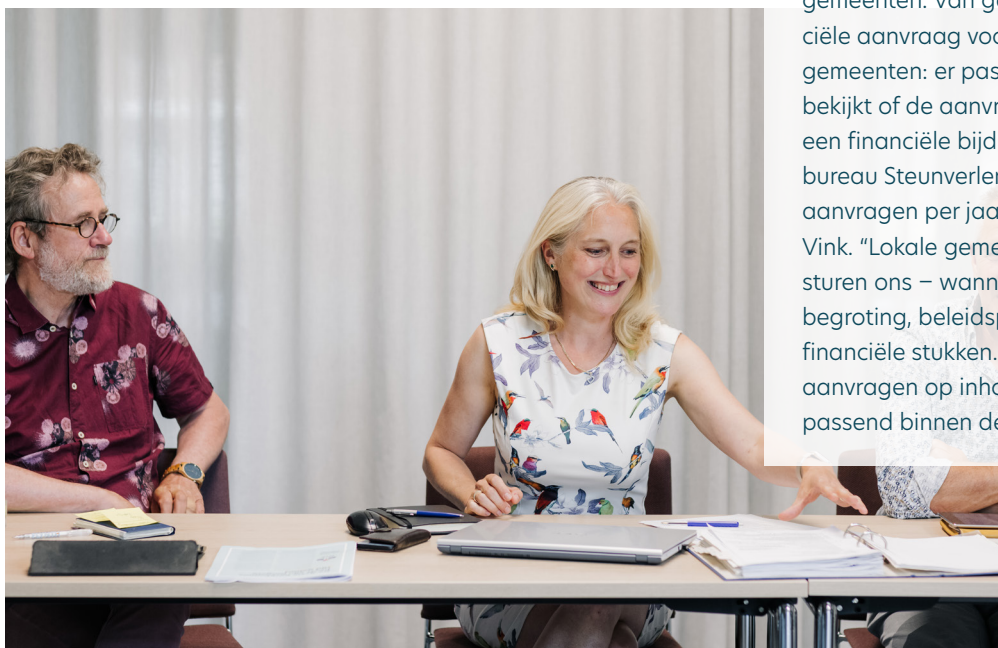
Voeten in de klei

Drie jaar is Esmeralda Mandemaker nu voorzitter van de commissie Steunverlening. Deze commissie – die bestaat uit vrijwilligers – beoordeelt aanvragen voor subsidies uit de Solidariteitskas van de

Protestantse Kerk. In september 2020 nam ze het stokje over van Nico Belo. “Iemand wees me op de vacature en ik dacht ‘als hij denkt dat dit iets voor mij is, dan wil ik me daar wel in verdiepen’. Ik ben predikant en geen financieel deskundige, maar vond het hoog tijd om meer te weten over subsidieverstrekking.” Haar taken voor de commissie Steunverlening doet ze naast haar werk als gemeentepredikant in Noordwijkerhout en De Zilk. Die combinatie vindt Mandemaker prettig. “Ik ken de context van de lokale gemeente. Ik sta zelf met mijn voeten in de klei en ken de uitdagingen waar gemeenten in deze tijd mee te maken hebben.”

Groei van gemeente

Deze middag buigen de commissieleden zich over 15 nieuwe subsidieaanvragen van lokale gemeenten. Van gebouwensubsidie tot een financiële aanvraag voor een fusietraject tussen kleine gemeenten: er passeert veel de revue. De commissie bekijkt of de aanvragen in aanmerking komen voor een financiële bijdrage uit de Solidariteitskas. “Het bureau Steunverlening behandelt zo’n 130 subsidieaanvragen per jaar,” vertelt projectmedewerker Erik Vink. “Lokale gemeenten die subsidie aanvragen sturen ons – wanneer gevraagd – hun projectplan, begroting, beleidsplan, meerjarenraming en andere financiële stukken. Het bureau beoordeelt de aanvragen op inhoudelijke en financiële aspecten, passend binnen de criteria van de aangevraagde

subsidie. Financiële steun uit de Solidariteitskas is altijd tijdelijk en helpt lokale gemeenten, bij wie voldoende financiële middelen ontbreken, om een goed plan te realiseren of om het toekomstperspectief te verbeteren.”

Naar elkaar omzien

De Solidariteitskas van de Protestantse Kerk is geld van gemeenten voor gemeenten. “Jaarlijks komt een bedrag ter beschikking van waaruit wij subsidies kunnen verlenen,” vertelt Mandemaker. “Dit geld wordt opgebracht door alle belijdende leden van onze kerk. Vervolgens komt het ten goede aan gemeenten die het nodig hebben. Het is prachtig dat we op deze manier naar elkaar omzien, als lichaam van Christus.”

Alleen aanvragen die aan alle voorwaarden en criteria voldoen komen op de vergadertafel van de commissie Steunverlening. “Dat is te danken aan het goede voorwerk dat de collega's van bureau Steunverlening doen. Het gebeurt maar zelden dat een aanvraag terug moet naar de tekentafel.”

De Solidariteitskas van de Protestantse Kerk is geld van gemeenten voor gemeenten.

Solidair geld

Waar vragen lokale protestantse gemeenten zoal subsidie voor aan? “Het gaat niet alleen om gebouwsubsidies of een bijdrage in de pastoraatskosten,” vertelt Mandemaker. “Steeds meer aanvragen hebben betrekking op een bijdrage in de begeleidingskosten van fusietrajecten tussen krimpende gemeenten, maar ook voor gemeenten die zichzelf beter willen leren kennen, bijvoorbeeld door het onderzoek Nieuw Kerkelijk Peil. Ook aan jeugdwerk, kleine missionaire projecten en IZB-focustrajecten wordt regelmatig subsidie verleend.” De toegekende bedragen zijn heel verschillend. “Dat gaat van een paar honderd euro voor een klein initiatief tot tienduizenden euro's voor een groot project,” legt Esmeralda Mandemaker uit. “Voorwaarde is dat gemeenten zelf ook bijdragen in de kosten, we subsidiëren nooit het hele projectbedrag.” Logisch, vindt ze. “Met solidair geld moet je heel goed omgaan.”

Gods leiding

Het meest verrassende aan dit werk vindt ze de spirituele kant ervan. “We zijn steeds bezig met de vraag ‘hoe dient dit de kerk, en het evangelie?’ Bovendien klinken door alle subsidieaanvragen heen de verhalen van lokale protestantse gemeenten.” Mandemaker is onder de indruk van de vele initiatieven. “Mensen werken keihard om mooie dingen te organiseren voor hun kerk. Dat brengt echt iets teweeg in een gemeenschap.”

Er is ook een andere kant: kerken die in zwaar weer verkeren. “Dat is schrijnend. Zo'n gemeente willen we verder

helpen. Dan biedt een subsidieverstrekking nieuwe kansen. Het is mooi dat ons werk hieraan bijdraagt. Daar ervaar ik Gods leiding in. Stiekem denk ik dan weleens: Zie je wel, de heilige Geest waait, ook nu.”

Webinars

Steeds meer protestantse gemeenten weten de Solidariteitskas te vinden. De afgelopen jaren zijn de subsidiemogelijkheden meer onder de aandacht gebracht. Dat gebeurt bijvoorbeeld door het geven van webinars, samen met VKB Kerkrentmeesters. Het is nodig om de subsidiemogelijkheden binnen de kerk op het netvlies van ambtsdragers te houden, vindt dominee Mandemaker. “De kerk wordt kleiner, ambtsdragers wisselen en kennen ook niet altijd de mogelijkheden. Het is belangrijk dat gemeenten weten dat je voor allerlei zaken bij ons terecht kunt.”

Tot bloei komen

De Solidariteitskas is een prachtig instrument binnen de kerk, vindt Mandemaker. “Het is fantastisch dat gemeenten voor elkaar klaarstaan. Of je nu klein bent of groot, je kunt op steun rekenen van andere gemeenten. Samen zijn we het lichaam van Christus. Met elkaar hebben we de verantwoordelijkheid om kerk te zijn en het evangelie uit te dragen. Gemeenten komen meer tot bloei, soms op plekken waar het Woord verstomd leek.”

Solidariteitskas: van gemeenten, voor gemeenten

Gemeenten binnen de Protestantse Kerk in Nederland dragen bij aan de Solidariteitskas, met een vast bedrag per belijdend lid per jaar. Iedere protestantse gemeente die financiële steun nodig heeft of geld om een vernieuwend plan uit te voeren, kan subsidie aanvragen bij de Solidariteitskas. Meer informatie via protestantsekerk.nl/solidariteitskas.